

Абай Құнанбаев

Абай (Ибраһим) Құнанбаев
(1845—1904) — ақын, жазушы,
қоғам қайраткері, қазіргі қазақ
жазба әдебиетінің негізін
салушы, либералды білімді
исламға таяна отырып, орыс
және еуропа мәдениетімен
жақындасу арқылы қазақ
мәдениетін жаңартуды көздеген
реформатор. Азан шақырып
қойған аты — Ибраһим.

Ақы

н

Жазу

шы

Қоғам

қайра

ткері

Абай 10 тамыз 1845 ж. қазіргі Семей облысының Шыңғыс тауларында Қарқаралының аға сұлтаны Құнанбайдың төрт әйелінің бірінен туған. Орта жүздің Арғын тайпасының Тобықты руынан шыққан билер әулетінен. Әкесі Өскенбайұлы Құнанбай өз заманындағы атақ даңқы алысқа кеткен адамдардың бірі болған. Патша өкіметі ХІХ ғасырдың ортасындағы бір сайлауда оны Қарқаралы ауданының аға сұлтандығына бекіткен. Шешесі Ұлжан Орта жүздің Арғын тайпасынан Қаракесек руының шешендікпен, тапқырлық, әзіл әжуамен аты шыққан шаншарлардың қызы «Абай» деп жас Ибраһимді анасы Ұлжан еркелетіп атаған. Содан бері бұл есіммен Абай тарихқа енді.

Абай

Абайдың поэтикалық
шығармалары мен қара сөздері
пәлсапалық, этикалық,
эстетикалық, психологиялық және
педагогикалық ой-пікірлерге толы.
Абай түсінігінше, табиғат біздің
санамыздан тыс және бізге тәуелсіз
өмір сүреді. Біздің түйсігіміз бен
қабылдауымыз, түсінігіміз
айналадағы ақиқат шындық өмірдің
сәулесі ғана.

Қазақтың классик жазушысы
Әуезовтың бас кітабы-“Абай жолы”
ұлы ақынға арналған.1993 жылы “
Абай жолы” эпопеясы дүние жүзі
халықтарының 116 тіліне
аударылған.

Абайдың шығармалары

- Ғылым таппай мақтанба
- Интернатта оқып жүр
- Пайда ойлама, ар ойла
- Жасымда ғылым бар деп ескермедім
- Әсемпаз болма әрнеге
- Жазғытұры
- Жаз
- Күз
- Қыс
- Желсіз түнде жарық ай
- Қансонарда бүркітші шығады аңға
- Өлең - сөздің патшасы, сөз сарасы
- Мен жазбаймын өлеңді ермек үшін
- Кұлақтан кіріп, бойды алар
- Өзгеге, көңілім, тоярсың
- Қараша, желтоқсан мен сол бір-екі ай
- Біреудің кісісі өлсе, қаралы ол
- Білімдіден шыққан сөз
- Қақтаған ақ күмістей кең маңдайлы
- Сап, сап, көңілім, сап, көңілім

Ақынның өз балалары:

Абай

Талантты балалары:
Әбдірахман, Мағауия,
Тұрағұл, Мекайыл

Ділдәдән

Ақылбай, Әкімбай
Әбдірахман, Райхан

Күлбадан

Мағауия

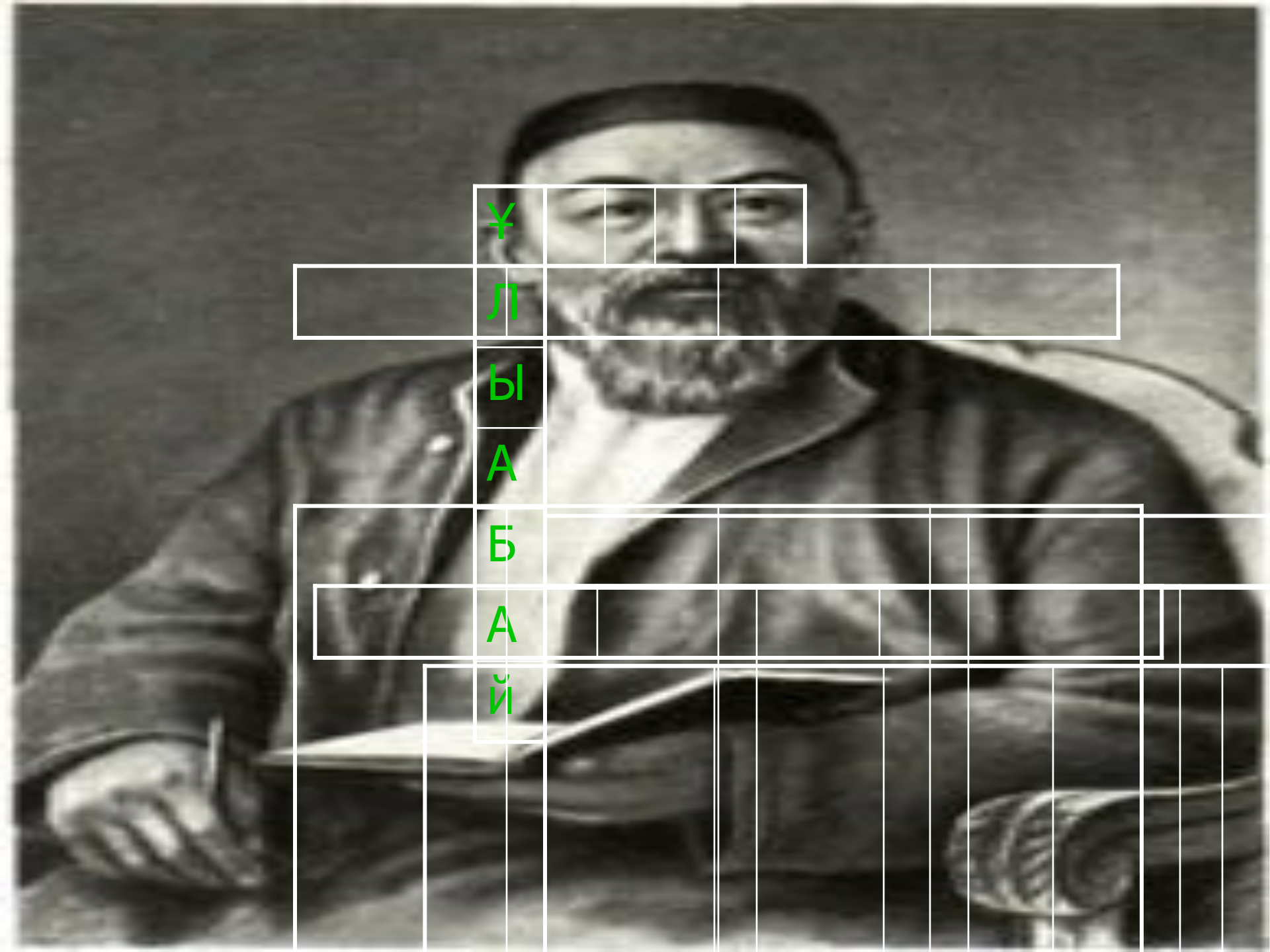
Әйгерімнен

Тұрағұл, Мекайыл
Ізкәйіл, Кенже

1891 жылдан бастап Абай басына
ауыртпалық түсіп, бір-біріне
ұласқан қайғы бұлты ашылмай
қояды. Осы жылы ақынның
сүйікті інісі Оспан жарық
дүниеден өтеді. Одан кейін
орысша әскери білімі бар, үлкен
үміт күткен баласы
Әбдірахманнан айырылады.

Бұлардың қазасының ақын жанына қандай батқаны оның осы тақырыпқа арнаған топтама өлеңдерінен айқын көрінеді. Сөйтіп жүргенде соңғы тіренішіндей болған дарынды ақын баласы Мағауия да қайтыс болды.

Осындай қабаттасқан қайғы қасіреттен күрт сынған Абай Мағауияның қазасынан кейін қырық күннен соң, өзі де дүние салады. Шыңғыстаудың ығындағы Жидебай мекенінде, інісі Оспанның жанына жерленеді.

У

Л

Ы

А

Б

А

Й

*Тыңдағандарыңызға
рақмет!!!*